

SKUDDET GJENNOM RUTEN ELLER JULEFRED I VATERLAND

Det var juleaften 1692, og vi får tenke oss at julefreden hadde senket seg over den lille hyttebyen på Saugbanken nede ved Bjørvika. Den herlige hvite sneen dempet alle lyder. Noen skolebarn kommer med en lysende julestjerne og stiller seg opp for å synge utenfor murmester Erik Larsens gård. Erik murmester kommer ut, snakker med barna og gir dem noen skillinger. Det hadde samlet seg en del folk som ville høre på sangen. Naboen Hans Simensens sønn, Simen, som tydeligvis ikke stod på videre god fot med murmesteren, sier harsellerende: «Nå kan I se her er lige saavel folk nede i Vaterland som oppe i Vaterland.» Erik spør så Simen om han hadde sitt æresskud på, hvilket Simen benektet. «Men hvad I ei har faaet det kand I vel faae.» Simen stod i porten til farens gård.

Erik murmester gikk så inn til seg og satte seg til julebordet med kone og barn. Erik forteller konen at Simen Hansen hadde «presenteret ham at skyte». Konen bad ham om ikke å skyte eftersom «han er en mand der naa drages til alder og den anden er en ung jypling». Erik fulgte hennes råd, satte seg til bords, og ingenting skjedde. Men nettopp som madamen snudde seg fra bordet for å gå ut i kammerset, kom det et skudd gjennom vindusruten. Barna begynte å rope og skrike og fløy forskremt omkring. Erik styrtet ut og over til Hans Simensen, han gikk ut fra som gitt at det var Simen som hadde skutt. I det samme kommer soldaten Olle Jydland styrtende inn i Eriks stue for å høre om noen var kommet til skade, men det var det heldigvis ikke.

Anne Gregersdatter, som tydeligvis var hos Hans Simensen, forteller at Simen hadde ladd en børs med løst skudd, og lagt en «skydal der for», og gikk så ut i gården og skjøt den av. Da han så kom inn igjen

ARKIVERING

Vi anbefaler Dem vår metode for mikrofotofering av originaler, verdipapirer, bøker osv. Vi nedfotograferer på film, str. 35 x 55 mm. Tenk på hva dette har å si for arkivplassen. Rimelig er det også.

Henvend Dem til oss om pristilbud og opplysninger.

BRØDRENE JOHNSEN AS

Nedre Slottgate 11 — Oslo

Spesialforretning i tegnesaker

Lyskopiering og teknisk fotoatelier

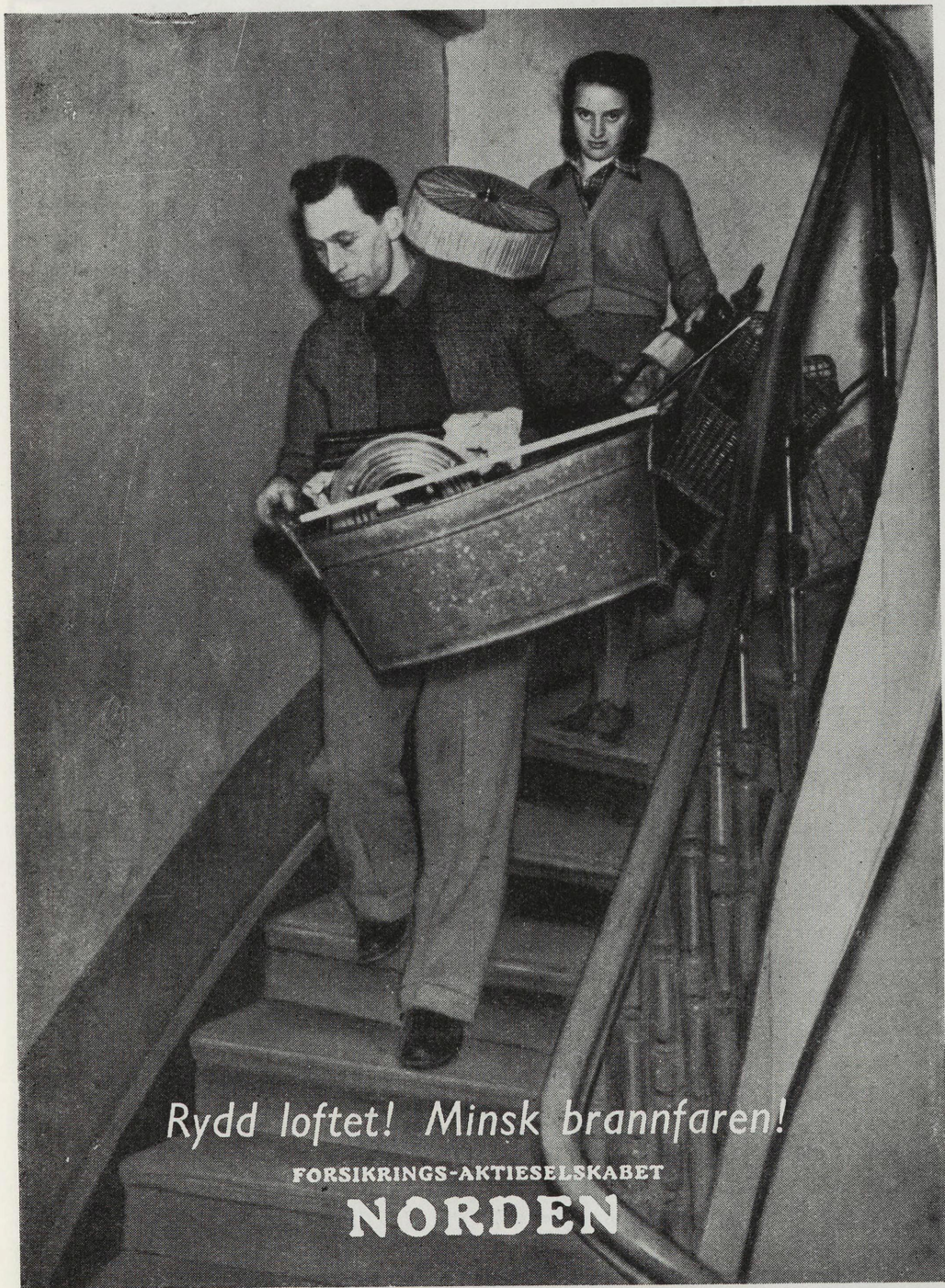
Sentralbord: 42 09 93. Telegramadr.: Broderjohn

50 år
Fra 1899 til idag
har vi pydet vår by med klisjeer

Grundl. 1899

Alfred Hellwig

REPRODUKTIONS-KUNSTANSTALT
SEHESTEDSGT. 3. 33 47 07

Rydd loftet! Minsk brannfaren!

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

NORDEN

og satte seg til å drikke, så hun Verner utenfor vinduet, og i det samme hørte hun et skudd. Hun vil vel dermed antyde at det var nevnte Verner som skulle ha skutt.

Like etter kom Erik murmester og hans kone og påstod at Simen hadde skutt to skudd gjennom deres vindu. Dette benektet alle i huset. Anna var skråsikker på at hverken Simen eller noen annen hadde skutt annet enn ett skudd, og det inne på gårdsplassen, og da det andre skuddet ble fyrt av var Simen inne i stuen.

Dette vitnemålet samstemmer med Imbret Beyers. Hun passerte sammen med en soldat Lille Voldport på vei til Vaterland, da hun hørte et skudd. Soldaten sa «det er lysning i Vaterland ogsaa». Da de kom utenfor Anders Gierdrums hus, så de noen stå utenfor Hans Simensens vindu og skjøt et skudd. Den som skjøt var en høy kar, som derefter gikk ned mot stranden. Simen ble selvfølgelig frikjent for påtale.

Stedet hvor dette foregikk må ha vært nede i Saugbanken ut mot Bjørvika. Vannet gikk dengang nesten opp til Dronningens gate. Det fremgår av sammenhengen at dette var et fattigere strøk enn oppe i Vaterland, som vel omfattet strøket om Vaterlands Tvergate (Rødfyldegaten) og Vaterlands torv (Lilletorvet). Utover i 1700-årene var i hvert fall sistnevnte strøk nærmest et rikmannsstrøk, mens det nede i Tomte-gaten hersket stor fattigdom.

DA KARL XII BLE STOPPET PÅ SIN VEI OVER GJELLERÅSEN

Den lille gård Bakaas ute ved Strømsveien øst for Furuset har et stolt blad i krigens historie. På et strategisk heldig punkt oppe i åsen i sydost hadde man da Carl XII rykket inn i landet i all hast bygd en skanse, Bakaas skanse, og 3—400 mann mest bønder lå forskanset her.

Moderne Bygg ²/₃

BENTSEBRUGT. 31

Telegramadresse: Husbygg

Telefoner: Kontoret 37 26 09, 37 27 04, 37 35 26